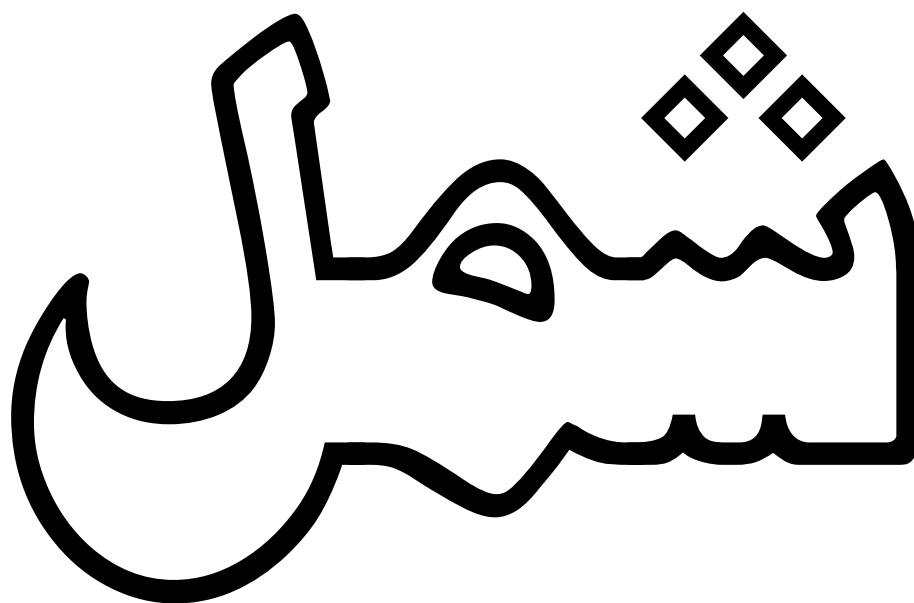

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۹۱۰

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۹۱۰، «شمل» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «شمل» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «شمل» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۹۱۰
ریشه	شمل
تعداد تکرار	۱۲
تعداد مشتقات	۷
تعداد ریشه مرتبط	۸۵

فهرست مشتقات

۱. اِشْتَمَلَتْ (۲)	۳. الشَّمَالِ (۵)	۵. بِشِمَالِهِ (۱)
۲. الشَّمَائِلِ (۱)	۴. الشَّمَالِ (۱)	۶. شَمَائِلِهِمْ (۱)
		۷. شِمَالٍ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. ابل (۱)	۱۸. جن (۱)	۳۶. سیل (۱)	۵۳. علم (۲)	۷۰. كهف (۱)
۲. اتی (۳)	۱۹. حرم (۲)	۳۷. سجد (۱)	۵۴. غرب (۱)	۷۱. کون (۳)
۳. اکل (۱)	۲۰. حسب (۱)	۳۸. سكن (۱)	۵۵. غفر (۱)	۷۲. لقی (۲)
۴. الله (۷)	۲۱. خلف (۱)	۳۹. شکر (۲)	۵۶. غیر (۱)	۷۳. لیت (۱)
۵. اله (۷)	۲۲. خلق (۱)	۴۰. شمس (۱)	۵۷. فجو (۱)	۷۴. معز (۱)
۶. انث (۴)	۲۳. دخر (۱)	۴۱. شمل (۲)	۵۸. فرر (۱)	۷۵. ملء (۱)
۷. انس (۱)	۲۴. ذات (۴)	۴۲. شهد (۱)	۵۹. فری (۱)	۷۶. نبء (۱)
۸. انن (۱)	۲۵. ذرع (۱)	۴۳. شیء (۱)	۶۰. فیء (۱)	۷۷. هدی (۳)
۹. اوی (۲)	۲۶. ذکر (۲)	۴۴. صحب (۴)	۶۱. قرض (۱)	۷۸. وجد (۲)
۱۰. ائی (۲)	۲۷. ربب (۲)	۴۵. صدق (۱)	۶۲. قعد (۱)	۷۹. وصد (۱)
۱۱. ائی (۲)	۲۸. رحم (۲)	۴۶. ضلل (۲)	۶۳. قلب (۱)	۸۰. وصی (۱)
۱۲. بسط (۱)	۲۹. رزق (۱)	۴۷. ضئن (۱)	۶۴. قول (۳)	۸۱. وله (۷)
۱۳. بقر (۱)	۳۰. رشد (۱)	۴۸. طلع (۲)	۶۵. قوم (۱)	۸۲. ولی (۲)
۱۴. بلد (۱)	۳۱. رعب (۱)	۴۹. طیب (۱)	۶۶. کتب (۲)	۸۳. یدی (۱)
۱۵. بین (۱)	۳۲. رقد (۱)	۵۰. ظلل (۱)	۶۷. کثر (۱)	۸۴. یقظ (۱)
۱۶. ثمن (۱)	۳۳. رئی (۲)	۵۱. ظلم (۲)	۶۸. کذب (۱)	۸۵. یمن (۷)
۱۷. ثنی (۴)	۳۴. زوج (۱)	۵۲. عزو (۱)	۶۹. کلب (۱)	
	۳۵. زور (۱)			

فهرست آیات

۱. { الأنعام - ۱۴ } تَمَانِيَةَ أَزْوَاجٍ مِنَ الصَّانِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعْرِ اثْنَيْنِ قُلِ الذَّكْرَيْنِ حَرَّمَ أَمِ الْأُنثَيَيْنِ أَمَا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنثَيَيْنِ تَبَيَّنُوا يَعْلَمُ إِنَّ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
۲. { الأنعام - ۱۴ } وَمِنَ الْإِبِلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ قُلِ الذَّكْرَيْنِ حَرَّمَ أَمِ الْأُنثَيَيْنِ أَمَا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنثَيَيْنِ أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ وَصَّاكُمْ اللَّهُ بِهَذَا فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا لِيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ
۳. { الأعراف - ۱۷ } ثُمَّ لَا تَبْتَهُمْ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ
۴. { النحل - ۴۸ } أَوْ لَمْ يَرَوْا إِلَى مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ يَتَفَتَّحُونَ لِطَالُوتِ عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَائِلِ سُجَّدًا لِلَّهِ وَهُمْ دَاخِرُونَ
۵. { الكهف - ۱۷ } وَتَرَى السَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ تَزَاوَرُ عَنْ كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَإِذَا عَرَبَتْ تَقْرِضُهُمْ ذَاتَ الشَّمَالِ وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ مِنْهُ ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضِلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا
۶. { الكهف - ۱۸ } وَتَحْسَبُهُمْ آيْقَاتًا وَهُمْ رُفُودٌ وَنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشَّمَالِ وَكَلْبُهُمْ بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا وَ لَمَلَّيْتَ مِنْهُمْ رُغْبًا
۷. { سبأ - ۱۵ } لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكِنِهِمْ آيَةٌ جَنَّتَانِ عَنْ يَمِينٍ وَشِمَالٍ كُلُوا مِنْ رِزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا لَهُ بَلَدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبٌّ غَفُورٌ
۸. { ق - ۱۷ } إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشَّمَالِ قَعِيدٌ
۹. { الواقعة - ۴۱ } وَأَصْحَابُ الشَّمَالِ مَا أَصْحَابُ الشَّمَالِ
۱۰. { الواقعة - ۴۱ } وَأَصْحَابُ الشَّمَالِ مَا أَصْحَابُ الشَّمَالِ
۱۱. { الحاقة - ۲۵ } وَأَمَّا مَنْ أَوْقَى كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَابِيَهُ
۱۲. { المعارج - ۳۷ } عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشَّمَالِ عِزِينَ